

august 2012

PRÆSTEGÅRDEN I STAVREBY

Præstø, den 8. januar 2013.

Vordingborg kommune.

Planafdelingen

4760 Vordingborg.

Vi har læst forslag til lokalplan L04.07.01 – Hotel og kursted på præstegården i Stavreby og har følgende forslag og indsigelser:

Der er følgende overordnede forhold som er vigtige at gøre sig klart: for det første, befinder ejendommen sig i en landsby, der er udpeget til kulturmiljøområde; for det andet har alle ejendommens bygninger en høj bevaringsværdi(SAVE 4). Disse to forhold skal klart afspejles i lokalplanens formål. Med henvisning til kommuneplantillæg nr.10 om bevaringsværdige bygninger, tilføjes lokalplanen derfor følgende:

Lokalplanens formål(§1.1) er: ”**at sikre, at bygningerne fortsat kan registreres i en SAVE kategori 4 eller at bygningernes SAVE-værdi højnes.**”

I det nuværende lokalplanforslag er der en påfaldende mangel på regulering af kviste og tagvinduer i stuehuset og i driftslængerne. Det kan blive opfattet som om der er frit slag, med mindre at det bliver anført, at der er tale om ubrudte tagflader på bygningerne.

For så vidt angår den østlige driftslænge (§5.5) er der fastsat et minimum antal kviste (4), her bør der fastlægges et maksimum i stedet.

For så vidt angår stuehuset og alle driftslænger, skal der fastsættes et maksimum antal, bredde og højde på kviste og ovenlysvinduer. Det er vigtigt, at bestemmelserne også kommer til at gælde for stuehuset, som på nuværende tidspunkt har nogle dominerende og utilpassede kviste således, at deres proportioner på længere sigt, kan blive tilpasset den smukke bygning.

I Søren Vadstrups bog "Huse med sjæl" findes følgende citat: *"Kviste er et af de mest følsomme arkitektoniske elementer på et hus. En voldsom og dominerende kvist, eller flere, er i stand til at ødelægge et i øvrigt pænt og nydeligt hus. Og for mange store tagvinduer i et tegltag kan dette få et meget uskønt og klodset udseende. Forskellen på gode og dårlige kviste og tagvinduer handler om proportioner, materiale-sammenstød, tyngde og lethed samt balance. Der er mange eksempler på at man kan etablere nye kviste i et ældre hus på en vellykket måde, men kun ved at følge disse tre rettesnore:*

- 1) *Kvistvinduet må ikke være bredere end husets øvrige oprindelige vinduer i facaden og kun være 2/3 af højden.*
- 2) *Der må højst være 20 cm mellem kvistvinduet's karm og hjørnet på flunkerne.*
- 3) *Kvistene skal anbringes balanceret på taget, det vil sige ikke for tæt på gavlen, ikke ensidigt i den ene ende af taget og ikke dybt inde i tagfladen".*

I lokalplan nr. 64 for landsbyen Stavreby er følgende bestemmelser i § 8.3: Vinduer i tagflader skal placeres som enkeltstående tagvinduer eller kviste, hvis samlede bredde ikke må overstige 1/3 af tagfladens længde.

Bevaringsforeningen foreslår, at ovenstående bestemmelse (§8.3 i lokalplan 64) kommer til at gælde for såvel stuehus som driftslængerne og at ovenstående tre anbefalinger tilføjes denne bestemmelse.

Med hensyn til ovenlysvinduer, skal det gælde, at de ikke må udføres større end tre tagsten, hverken i højden eller i bredden.

Det skal fremgå klart at bestemmelserne i § 5.8 til og med § 5.12 gælder for såvel stuehus som alle driftslænger. Som det er anført i det nuværende lokalplanforslag, kan det læses som om bestemmelserne for f.eks. solcellepaneler, -fangere og balkon kun gælder for den nordlige driftslænge. Det skal naturligvis gælde for alle bygninger på matriklen.

Med disse tilføjelser til lokalplanforslaget håber vi, at såvel kulturmiljøet i Stavreby, som de enkelte bygningers bevaringsværdier, kan bevares, og højnes, i de tilfælde, hvor der er sket utilpassede ændringer. På denne måde kan Stavreby Præstegårds særlige historie og bygningernes arkitektur skabe større interesse og flere gæster.

Med venlig hilsen

Karen Margrethe Olsen

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn.